

ki niti ni prodrli na deželo — pa sploh pravi, da je prišel v Videm šele nedavno. Kljub temu pa so domači, furlanski teksti — vsaj v tej vzorčni objavi — postavljeni na isto raven z očitno uvoženim blagom, če niso celo zapostavljeni.

Seveda ne morem verjeti, da je do tega prišlo namenoma. To se namreč prav nič ne ujema niti z dosedanjo D'Aroncovo delavnostjo niti z njegovo izjavo, da »stoletje, ki vse izravnava, ni še uspelo vtopiti posameznih individualnosti in furlanske individualnosti« (str. 15). Zadnje dvome pa bo najbolje razpršila izdaja vsega gradiva šolske folklorne ankete iz leta 1946. Da bi jo njen organizator le kmalu mogel uresničiti!

Milko Matičetov

Eugenio Cirese, I canti popolari del Molise. Con saggi delle colonie albanesi e slave. Volume primo. Nobili, Rieti 1953, 8°, XV + 248 strani.

Južnoitalijanska pokrajina Molise, ki se v krogu drugih pokrajin ni mogla ponašati s samostojno zbirko ljudskih pesmi, jo je zdaj končno le dobila. Gradivo je zbral in uredil E. Cirese, ki je v mladih letih — že pred prvo vojno — zbiral ljudske pesmi in tudi sam pesnil v domačem dialektu. Za uresničenje svoje davne želje si je pridobil široko mrežo sodelavcev, posebno iz učiteljskih vrst, saj po njegovem »samo šola more dati vsem pokrajinam pregled ljudske kulture«.

V uvodu je vredno podčrtati nekaj, kar se je sicer zgodilo Cireseju, vendar nikakor ni omejeno na njegov primer. E. C. poroča (str. VI), kako si ni upal na dan z že zapisanimi teksti; begale so ga zahteve dialektologov, čeprav je čutil, da je dialekt živo in lepo izrazno sredstvo, ne pa zgolj predmet nekakšnega anatomskega raziskavanja. Hote ali nehotе je Cirese s tem prispeval prepričljiv argument proti prestrogim filološkim, lingvističnim zahtevam folkloristike na prelomu 19./20. stoletja. (Mar ni bilo tudi pri nas v Strekljevih navodilih zbiralcem marsikaj postavljeno prestrogo?)

Pesemsko gradivo v zbirki je urejeno tako, da so na prvem delu otroške pesmice (uspavanke, igrice, seštevanka ipd.), nato nabožne (molitvice, legende, zagovori), ljubezenske, epično-lirične. Za skupino »fatica, protesta« ne vem, ali je res našla pravo mesto med ljubezenskimi (str. 194—196). Pri posameznih pesmih je škoda, da so navedeni samo kraji zapisa, ne pa tudi zapisovalci in informatorji (izjeme nam povedo le to, da je urednik razpolagal s podatki, ki jih ni izkoristil). V drugi knjigi bi se dalo temu verjetno še odpomoči in s primernim kazalom celo popraviti zamujeno za prvo knjigo.

Ne da bi podrobneje ocenjevali v zbirki objavljeno gradivo, smemo vseeno reči, da je za nas najzanimivejše primerjalno blago v petem poglavju (legende, str. 101 s.). Ob pozornem branju pesmi pa bi človek verjetno marsikje naletel na presenečenja, kakor je bilo zame n. pr. mesto v uspavanki št. 18: spominja namreč na starofrancosko legendo, ki jo — po G. Gruppu, Kulturgeschichte des Mittelalters — navaja Izidor Cankar v »Zgodovini likovne umetnosti v zahodni Evropi« II, 1951, 15.

Predvsem pa nas Ciresejeva zbirka zanima zaradi tekstov iz slovanske (srbsko-hrvaške) kolonije v pokrajini Molise. A ti teksti pridejo na vrsto šele v drugi knjigi, zato bo o njih mogoče govoriti takrat, ko jih bomo imeli v rokah.

Milko Matičetov